

Κείμενο 1

Αυτή η «νόσος» χτυπά μόνο νέους.

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί άρθρο της Τασούλας Καραϊσκάκη στην εφημερίδα Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (διασκευή).

Στο ευρωπαϊκό συνέδριο για την απασχόληση των νέων, που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη, φάνηκε ότι το 30% των νέων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ηλικίας 25 έως 34 ετών, εργάζεται σε δουλειά που απαιτεί χαμηλότερα προσόντα από αυτά που κατέχει – επτά χρόνια μετά το πέρας των σπουδών τους είναι σε προσωρινή δουλειά ή σε διαφορετικό αντικείμενο από αυτό που σπούδασαν. Την ίδια στιγμή εμφανίζεται μια ισχυρή αντίφαση στην αγορά εργασίας: ενώ η ανεργία νέων αγγίζει το 61,5% στην Ελλάδα (μέσος ευρωπαϊκός όρος: 23,2%), οι εργοδότες παραπονιούνται πως δεν μπορούν να βρουν υπαλλήλους με τα απαιτούμενα προσόντα.

Βασική αιτία θεωρείται ο λανθασμένος προσανατολισμός του εκπαιδευτικού συστήματος και ευρύτερα της κοινωνίας αναφορικά με τα εφόδια που πρέπει να έχουν οι νέοι. Παράδειγμα, το επάγγελμα των αρχιτεκτόνων: ενώ η κατασκευαστική αγορά από το 2005 έχει μειωθεί κατά 50%, οι απόφοιτοι της αρχιτεκτονικής έχουν αυξηθεί κατά 50%. Η ελληνική κοινωνία συνεχίζει να στρέφει τους νέους σε επαγγέλματα κορεσμένα και το εκπαιδευτικό σύστημα να παράγει επιστήμονες, τους οποίους δεν μπορεί να απορροφήσει η σχεδόν στάσιμη ελληνική οικονομία.

Το φαινόμενο της ανεργίας των νέων τροφοδοτείται από δύο βασικές πηγές: Από τη μια στη σημερινή κοινωνία της γνώσης, των νέων τεχνολογιών, της καινοτομίας, είναι συντριπτική η πίεση για εκπαίδευση. Ο αριθμός των φοιτητών αυξάνεται, οδηγώντας στην καθολική τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ωστόσο, η οικονομική ύφεση έχει περιορίσει την ανάπτυξη. Έτσι οι νέοι υψηλής ειδίκευσης ωθούνται είτε να καλύψουν χαμηλά αμειβόμενες θέσεις περιστασιακής ή μερικής απασχόλησης, εκτοπίζοντας παράλληλα άτομα χαμηλής ειδίκευσης, είτε να μείνουν άνεργοι. Από την άλλη στην ανεργία οδηγούνται και οι νέοι, που για οικονομικούς και κοινωνικούς λόγους μένουν εκτός εκπαίδευσης, εκτός κατάρτισης. Η «φτωχοποίηση» μεγάλων κοινωνικών στρωμάτων λόγω της κρίσης διέυρυνε τον αριθμό των εφήβων που δεν συνεχίζουν το σχολείο μετά το γυμνάσιο, συγκροτώντας μια διογκούμενη μερίδα νέων μεταξύ 15 και 24 ετών που, απένταροι και αδρανείς, βουλιάζουν στην κλιμακούμενη απαξίωση – τα υψηλότερα ποσοστά τους στα νησιά του Νοτίου Αιγαίου, τη Στερεά Ελλάδα και τα νησιά του Ιονίου (έρευνα ΓΣΕΕ, Πανεπιστημίου Κρήτης).

Παράλληλα, η ελληνική ασθένεια είναι γνωστή — μικρά ποσοστά κατάρτισης ανέργων, μικρή αποτελεσματικότητα των σχετικών προγραμμάτων. Ωστόσο, η επίγνωση της δυστυχίας δεν

θεραπεύει. Το αντίδοτο στη νόσο είναι ένα εθνικό σχέδιο για την ενίσχυση της απασχόλησης των νέων, μια πολιτική που δεν θα εξαντλείται στην ευκαιριακή απορρόφηση κοινοτικών πόρων ή στον πλουτισμό μεμονωμένων ιδιωτών, που εκμεταλλεύονται τα νεανικά όνειρα, που δεν θα μασκαρεύει τα κοινά δηλητήρια σε ανταλλακτικές αξίες, την αισθητή φθορά σε κοινωνικό σφρίγος¹.

Η βάνανυση αμφισημία της κρίσης απαιτεί ανά πάσα στιγμή την κυριαρχία της ειλικρίνειας — και της βούλησης. Τις διαθέτει κανείς;

Κείμενο 2

Δημόσιοι υπάλληλοι

Το παρακάτω ποίημα του Κ.Γ. Καρυωτάκη ανήκει στη συλλογή «Ελεγεία και Σάτιρες» (1927).

Οι υπάλληλοι όλοι λιώνουν και τελειώνουν Σαν στήλες ² δύο-δύο μες στα γραφεία. (Ηλεκτρολόγοι θα 'ναι η Πολιτεία κι ο Θάνατος που τους ανανεώνουν).	1
Κάθονται στις καρέκλες, μουντζουρώνουν αθώα λευκά χαρτιά, χωρίς αιτία. «Συν τη παρούση αλληλογραφία έχομεν την τιμήν» διαβεβαιώνουν.	5
Και μονάχα η τιμή τους απομένει, όταν ανηφορίζουνε τους δρόμους , το βράδυ στις οχτώ, σαν κουρντισμένοι.	10
Παίρνουν κάστανα, σκέπτονται τους νόμους, σκέπτονται το συνάλλαγμα, τους ώμους σηκώνοντας οι υπάλληλοι οι καημένοι.	

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

¹ δύναμη, κύρος (εδώ)

² ηλεκτρικές στήλες, μπαταρίες της εποχής του ποιητή

1^ουποερώτημα (μονάδες 10)

Να σημειώσεις στο απαντητικό φύλλο ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστή (Σ) ή λανθασμένη (Λ), σύμφωνα με το Κείμενο 1:

- α) Οι περισσότεροι νέοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ηλικίας 25 έως 34 ετών, απασχολούνται σε δουλειά χαμηλότερων προσόντων από αυτά που διαθέτουν.
- β) Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα προσανατολίζει τους νέους σε επιστημονικά επαγγέλματα χωρίς μεγάλη ανταπόκριση προς την αγορά εργασίας.
- γ) Η υψηλή εξειδίκευση έχει αποδειχτεί απαραίτητο προσόν για την εξασφάλιση σταθερής και μόνιμης εργασίας.
- δ) Η πρόωγη έξοδος από το εκπαιδευτικό σύστημα ωθεί τους νέους στην οικονομική ένδεια και την κοινωνική υποβάθμιση.
- ε) Στην Ελλάδα υπάρχει εθνικό σχέδιο για την ενίσχυση της απασχόλησης των νέων, με μικρή αποτελεσματικότητα μέχρι αυτή τη στιγμή.

Μονάδες 10

2^ουποερώτημα (μονάδες 10)

Να σχολιάσεις τον τίτλο του Κειμένου 1 σε σχέση με το θέμα του και το επικοινωνιακό αποτέλεσμα που δημιουργεί (μονάδες 6). Στη συνέχεια να γράψεις έναν άλλο τίτλο με λειτουργία της γλώσσας (κυριολεκτική – μεταφορική) αντίθετη από αυτή που έχει ο υπάρχων (μονάδες 4).

Μονάδες 10

3^ουποερώτημα (μονάδες 15)

Να εντοπίσεις 3 παραδείγματα συνυποδηλωτικής/μεταφορικής χρήσης της γλώσσας στην 4^η παράγραφο του κειμένου 1 (μονάδες 9) και να δικαιολογήσεις την επιλογή της πομπού σε σχέση με το θέμα που προσεγγίζει (μονάδες 6).

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Ποια θέση προβάλλεται, στο Κείμενο 2, για όσους εργάζονται στον δημόσιο τομέα; Να αιτιολογήσεις την απάντησή σου με στοιχεία από το κείμενο και να γράψεις και την προσωπική σου άποψη σχετικά. Να αναπτύξεις την απάντησή σου σε 100-150 λέξεις.

Μονάδες 15